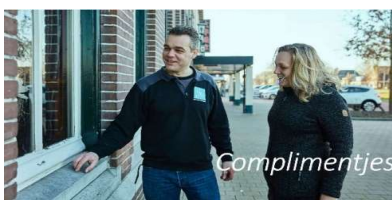

JAARVERSLAG 2019

STICHTING MONUMENTENWACHT NOORD & OOST NEDERLAND
EMMAKDE 59 | POSTBUS 137 | 8900 AC LEEUWARDEN
KvK 01 15 81 68 | ANBI-RSIN 8209 80 523

INHOUD

Welkom!	3
Wat we doen	4
Hoe we het organiseren	5
Het algemeen nut beogend	7
Verslag van de raad van toezicht 2019	9

Opgemaakt en vastgesteld door de directeur na voorafgaande goedkeuring door de raad van toezicht op 15 april 2020.

WELKOM!

In dit verslag kijken we terug op het jaar 2019. Een jaar met mooie nieuwe ontwikkelingen. Zo leerden we inspecteren met drones en kreeg het boerderijenproject een flinke impuls. Het eerlijke verhaal over verduurzamen krijgen we steeds beter op orde en we kunnen nu sneller monitoren. Én we hebben weer jong talent in ons midden.

Monumenten inspecteren met drones, dat kán!

Het Drentse team nam het initiatief om te leren inspecteren met drones en de Friese collega's kregen de kans om daarbij te helpen. Dat voelde als pionieren ... maar nu kunnen we het: monumenten inspecteren met drones. Met een goedgekeurd handboek, geregistreerde drones en gediplomeerde drone-piloten.

Boerderijenproject 2.0

De agrarische boerderijen in Fryslân staan er niet goed voor, dat blijkt duidelijk bij het monitoren. Dat willen we samen met de agrariërs verbeteren. De provincie dacht mee en gaf ons de ruimte om een deel van onze subsidie tijdelijk anders in te zetten. Voor extra aandacht, extra tijd en een gratis inspectie om te bevorderen dat de agrariërs de bestaande subsidieregelingen voor onderhoud en restauratie beter gaan benutten.

Eerlijk verduurzamen

Er is steeds meer vraag naar advies over verduurzaming van monumenten. Wat wij te bieden hebben is een eerlijk verhaal, praktisch en realistisch, waarin het waardevolle van een monument ook wordt meegewogen. Met onafhankelijke inspecties en een verantwoorde uitwerking. Aan de hand van de recente richtlijnen van de Stichting ERM (Erkende Restauratiekwaliteit Monumenten) willen we doorontwikkelen. Daarvoor hebben we in 2020 tijd begroot en jong talent gevonden. We hebben er zin in!

Sneller monitoren

Voor het monitoren is in 2019 een MonitorApp ontwikkeld, in het verlengde van de InspectieApp voor abonnees. Dit voorkomt onnodig dubbel werk voor onszelf en bij de uitwisseling van gegevens met de provincie. Hiermee zullen we in 2020 de resterende Drentse nulmetingen en de eerste Friese en Drentse heropnames oppakken.

Dit alles was mogelijk dankzij goede samenwerking met overheden en andere organisaties, daarvoor past een woord van dank! Ook belangrijk is de gemotiveerde en deskundige inzet van onze medewerkers, daar mogen we trots op zijn. Zo zijn we enthousiast het volgende jaar ingegaan, vol uitdagingen en interessante ontwikkelingen.

*Afke Draijer,
directeur | bestuurder
15 april 2020*

WAT WE DOEN

✓ **Inspecties, inspectierapporten met onderhoudsadviezen en uitvoering van noodherstel**

Het uitvoeren van zoveel mogelijk periodieke inspecties, dat is vanaf het begin de basis van onze werkwijze. Het gaat vooral om bouwkundige inspecties, maar we voeren ook NEN, energie, molen, interieur, groene en archeologische inspecties uit.

We inspecteren landelijk op een uniforme wijze, beschreven in het Inspectie HandBoek van de gezamenlijke Monumentenwachten, maar op verzoek inspecteren we ook volgens de NEN-methode.

Voor deze inspecties kunnen eigenaren een abonnement afsluiten, vrijwillig. Het aantal abonnementen groeit al jarenlang gestaag door.

✓ **Boerderijenproject 2.0**

Het boerderijenproject in Fryslân wordt vanaf 2012 uitgevoerd met de rente van het uit schenking verkregen bestemmingsfonds Fjouwerhûs. Eigenaren van een monumentale Friese boerderij kunnen vergoeding van de inspectiekosten krijgen, als ze kunnen aantonen dat ze aan de hand van het inspectierapport subsidie hebben aangevraagd voor de instandhouding. Tot nu toe hebben 110 eigenaren van een boerderij aan het project deelgenomen.

Voor de agrarische boerderijen in Fryslân staan er niet goed voor, dat blijkt duidelijk bij het monitoren. Dat willen we samen met de agrariërs verbeteren. De provincie dacht mee en gaf ons de ruimte om een deel van onze subsidie tijdelijk anders in te zetten. Voor extra aandacht, extra tijd en een gratis inspectie om te bevorderen dat de agrariërs de bestaande subsidieregelingen voor onderhoud en restauratie beter gaan benutten.

✓ **Monitoring van monumenten**

We monitoren de technische staat van de bij ons aangesloten objecten en sinds 2017 ook van veel andere rijks- en provinciale monumenten. De uitkomsten delen we met de betreffende provincies, die ze gebruiken voor het opstellen en evalueren van haar monumentenbeleid.

De provincies geven de uitkomsten ook door aan de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, die daarmee de erfgoedmonitor actueel houdt. Per 31 december 2017 is een eerste landelijke nulmeting gedaan. Volgens afspraak worden de uitkomsten tenminste eens in de vier jaar geactualiseerd.

In 2019 hebben we hiervoor een MonitorApp ontwikkeld, in het verlengde van de InspectieApp voor abonnees. Dit voorkomt onnodig dubbel werk voor onszelf en bij de uitwisseling van gegevens met de provincie. Hiermee zullen we vanaf 2020 ook de resterende nulmetingen en de eerste heropnames van de niet-abonnees oppakken.

✓ **Drone project**

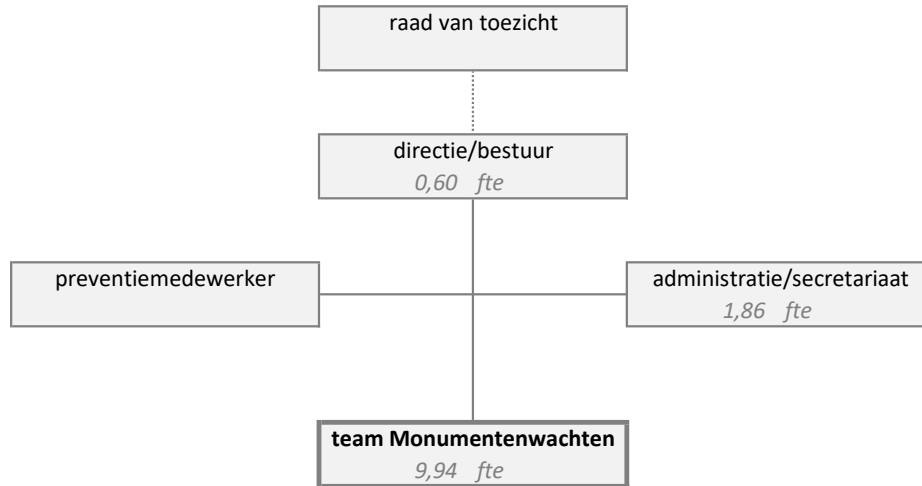
Het Drentse team nam het initiatief om te leren inspecteren met drones en de Friese collega's kregen de kans om daarbij te helpen. Dat voelde als pionieren ... maar nu kunnen we het: monumenten inspecteren met drones. Met een goedgekeurd handboek, geregistreerde drones en gediplomeerde drone-piloten.

Nu kunnen we meer zien. De ladders hoeven we minder te gebruiken, dat is veiliger en sneller en dat geeft tijd om (soms) vaker te komen. Herhaling van beelden vanuit dezelfde vastgestelde positie maakt een betere vergelijking mogelijk. En hoogwerkers en kranen kunnen slimmer worden ingezet.

De drone blijkt een handig hulpmiddel, het went snel, en we staan nog maar aan het begin ...

HOE WE HET ORGANISEREN

ORGANOGRAM

FORMATIESTAAT

		Monumentenwachten	
		Fryslân	Drenthe
<i>team monumentenwachten</i>			
Mirjam Aalfs	bouw groen archeologie	0,73	0,02
Stefan van den Berg	bouw	0,38	0,62
Johan Binnema	bouw	1,00	
Sikke Brouwer	bouw teamleider NEN 2767	0,80	0,20
Hilde Hilberink (vanaf 1/10)	stagiaire		0,19
Ronald Nijmeijer	bouw molens energie NEN 2767	0,02	0,98
Wijtze Peenstra	bouw energie NEN 2767	1,00	
Wilco Punter	bouw	0,14	0,86
Michel Siebum	bouw energie NEN 2767	0,01	0,99
Douwe Tolsma	bouw molens	1,00	
Paul David van Vliet	bouw molens interieur NEN 2767	0,94	0,06
<i>bureau</i>			
Hermína Aardema	administrateur	0,67	0,33
Geertje Rodenhuis	bureausecretaresse	0,57	0,29
Karin Sausele (vanaf 1/6)	projectleider drones monitor	0,11	0,48
<i>directie</i>			
Afke Draijer	directeur bestuurder	0,30	0,30
		7,67	5,31
		fte	

HOE WE HET ORGANISEREN

SOCIAAL EN ARBO

Per 31 december 2019 is het aantal medewerkers toegenomen van 13 naar 15 en de formatie is toegenomen van 12,5 naar 12,98 fte. De gemiddelde leeftijd per 31 december 2019 is 44,1 jaar en de gemiddelde diensttijd is 13,1 jaar.

Twee monumentenwachters hebben de kaderopleiding restauratiemedewerker (niveau 4) nagenoeg afgerond. Één monumentenwachter heeft de opleiding tot vrijwillig molenaar bij het Gild Fryske Mounders nagenoeg afgerond. Zes monumentenwachters hebben de opleiding tot drone-piloot afgerond met een RPA-L Pilot license. Verder zijn er nog 33,5 overige scholingsdagen gevolgd, gemiddeld 2,6 per fte.

De teamleider werkt samen met een extern veiligheidskundige volgens een plan van aanpak dat voortdurend wordt geactualiseerd. Vanaf 2012 worden externe VCA-audits gehouden en in 2019 is het VCA-certificaat weer verlengd. Er is ook gewerkt aan de actualisatie van het VCA-handboek, dit voldoet nu weer aan de nieuwste regelgeving.

Het ziekteverzuim is in 2019 fors afgenomen van 12,9% naar 2,74%. Op de werkplekken hebben zich geen incidenten met verzuim voorgedaan.

CORONA-MAATREGELEN IN 2020

De Corona-maatregelen die vanaf maart 2020 gelden zullen ingrijpen op onze organisatie. Op zichzelf zijn onze activiteiten nog goed uit te voeren, maar vooral particuliere abonnees worden terughoudender in het maken van afspraken. Daardoor kunnen "leegloop" uren ontstaan.

De provincies Fryslân en Drenthe hebben aangegeven dat ze naar redelijkheid en billijkheid zullen bekijken wat de eventuele gevolgen voor de subsidie van dit jaar zijn. Zodra er meer zicht is op de maatregelen vanaf mei, kunnen daarover afspraken worden gemaakt.

Mogelijk valt de omzet zo ver terug, dat aanspraak kan worden gemaakt op de tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging voor Werkbehoud (NOW). Dit zal liquiditeitsproblemen op de korte en middellange termijn voorkomen. Risico's of onzekerheden met potentiële impact op de waardering van de activa zijn waarschijnlijk niet aan de orde.

Het wordt een uitdaging om passende maatregelen en passende vormen van communicatie te vinden, om onze doelstelling te blijven nastreven: "het voorkomen van verval van cultuurhistorische objecten door het nemen en bevorderen van preventieve maatregelen".

HET ALGEMEEN NUT BEOGEND

Monumentenzorg beoogt het algemeen nut, dat is vanzelfsprekend. Onze preventieve insteek sluit daar ook bij aan en we zijn er dan ook trots op dat de Belastingdienst aan ons de ANBI-status heeft toegekend (Algemeen Nut Beogende Instelling), met de aantekening Culturele Instelling. Vandaar onze actuele gegevens op een rij:

Doelstelling

Voorkomen van verval van cultuurhistorische objecten door het nemen en bevorderen van preventieve maatregelen.

Hoofdpijnen van het beleidsplan

Onder de stichting Monumentenwacht Noord & Oost Nederland vallen:

- de stichting Monumentenwacht Fryslân,
- de stichting Monumentenwacht Drenthe en
- Monumentenadvies Noord & Oost Nederland b.v. (handelsnamen Monumentenadvies Noord en MAN Monumentenadvies).

De Monumentenwachten willen het verval van cultuurhistorische objecten in Fryslân en Drenthe voorkomen door het nemen en bevorderen van preventieve maatregelen. Een zo groot mogelijk aantal van deze objecten wordt regelmatig bouwkundig geïnspecteerd en er worden eventueel kleine herstelwerkzaamheden verricht.

Eigenaren van Friese en Drentse cultuurhistorische objecten kunnen een abonnement afsluiten. Dit geeft recht op periodieke inspecties, zo nodig met klein herstel, en een schriftelijke rapportage met adviezen. De inspecties worden uitgevoerd door een team van professionals met een brede opleiding en een flinke dosis praktische ervaring. Ze zijn speciaal toegerust en getraind om ook op moeilijk bereikbare plaatsen te komen.

De activiteiten van MAN Monumentenadvies zijn inmiddels geheel afgebouwd.

Bestuur en toezicht

De stichting heeft een raad van toezicht die bestaat uit de heren A. van der Broek, W.M. van Dijk, G.K. Kramer (secretaris en vice voorzitter) en J.B.A. Lettink (voorzitter). De vacature wordt vanaf 1 januari 2020 ingevuld door de heer J. Drogt. Directeur-bestuurder van de stichting is Afke Draijer.

Stichting Monumentenwacht Noord & Oost Nederland fungeert als "moederstichting" voor de "dochterstichtingen" Stichting Monumentenwacht Fryslân en Stichting Monumentenwacht Drenthe en voor de vennootschap Monumentenadvies Noord & Oost Nederland b.v. Deze dochterstichtingen en de vennootschap hebben uitsluitend een directeur-bestuurder, die dezelfde is als die van de "moederstichting" en waarvoor dezelfde beperkende bepalingen gelden.

Beloningsbeleid

De leden van de raad van toezicht ontvangen een reis- en vakantievergoeding conform de richtlijnen voor provinciale commissieleden. Voor de directeur-bestuurder geldt de CAO provinciale ambtenaren.

HET ALGEMEEN NUT BEOGEND**Verslag uitgeoefende activiteiten 2019**

De 11 monumentenwachters hebben de volgende activiteiten uitgevoerd:

Activiteit	Fryslân	Drenthe
Inspecteren	7.024	4.394 uur
Boerderijenproject 2.0	58 -	uur
Monitoren	186	135 uur
Drone-project	-	469 uur
Aantal inspecties	857	470
<i>Gemiddelde inspectieduur</i>	<i>8,2</i>	<i>9,3 uur</i>
Aantal abonnementen	1.970	968
<i>Gemiddelde inspectiefrequentie</i>	<i>2,3</i>	<i>2,1 jaar</i>

Financieel verslag 2019

Activa		Passiva	
Materiële vaste activa	€ 174.046	Algemene reserve	€ 84.009
Vorderingen en overlopende activa	€ 97.237	Bestemmingsreserves	€ 433.581
Liquide middelen	€ 562.315	Bestemmingsfondsen	€ 177.246
	€ 833.598		€ 833.598

Baten		Lasten	
Producten en diensten	€ 489.232	Personeelskosten	€ 857.665
Monumentenwacht		Afschrijvingen	€ 26.549
Subsidiebaten	€ 553.491	Overige lasten	€ 250.120
Omzet Monumentenadvies	€ 3.298		€ 1.134.335
Rente en bankkosten	€ 1.395-	Vennootschapsbelasting	€ 18.341-
	€ 1.044.627		€ 1.115.994

Het resultaat over 2019 is € 71.367 negatief omdat vanuit Monumentenwacht Drenthe is geïnvesteerd in het leren inspecteren met drones. Ook in de komende jaren zullen er nog investeringen nodig zijn voor het ontwikkelen van een nieuwe manier van inspecteren, waarbij de drone als inspectiemiddel centraal staat.

VERSLAG VAN DE RAAD VAN TOEZICHT 2019

De stichting onderschrijft de Governance Code
Cultuur

BESTUURSMODEL

Bij de bestuurlijke fusie van de stichtingen Monumentenwacht Fryslân en Monumentenwacht Drenthe, in 2009, is gekozen voor het raad van toezicht-model.

De taken van de directie zijn bij directiereglement nader omschreven en bestaan uit het besturen van de stichting, waarbij het accent ligt op de dagelijkse leiding en uitvoering van beleid, welk beleid vooraf wordt goedgekeurd door de raad van toezicht.

Tot directeur-bestuurder van de stichting is benoemd mevrouw A. Draijer. Zij is tevens directeur-bestuurder van Stichting Monumentenwacht Overijssel en Flevoland en bestuurder van Stichting Groene Monumentenwacht, Stichting Certificering Restauratie en Stichting Erfgoed en Publiek.

De taken van de raad van toezicht zijn bij reglement raad van toezicht vastgelegd en bestaan met name uit het houden van toezicht op de directie en het vooraf goedkeuren van beleid.

OMVANG EN SAMENSTELLING RAAD VAN TOEZICHT

Uitgangspunt te allen tijde is dat de omvang van de raad van toezicht zodanig dient te zijn dat de raad van toezicht in zijn geheel effectief en verantwoord zijn taken kan vervullen en dat voor ieder individueel lid van de raad van toezicht de mogelijkheid bestaat zijn specifieke kwaliteiten daaraan bij te dragen.

Zonder afbreuk te doen aan het hiervoor bepaalde, is het streven dat de raad van toezicht uit 5 leden zal bestaan die evenredig over de provincies Fryslân en Drenthe zijn verdeeld..

De samenstelling van de raad van toezicht dient te allen tijde zodanig te zijn dat zo veel mogelijk wordt voldaan aan het in het reglement van de raad van toezicht bepaalde.

De raad van toezicht was op 31 december 2019 als volgt samengesteld:

de heer A. van der Broek

afredend: 21-03-2021 (2e termijn)
profiel: voormalig directeur Stichting DBF
regio: Drenthe
nevenfuncties: zelfstandig adviseur
projectleider Stichting Drents Monument

de heer W.M. van Dijk

afredend: 06-04-2020 (2e termijn)
profiel: architect
regio: Drenthe
nevenfuncties: adviseur stichting i.o. Z22
mede-eigenaar Forum beheer B.V.

VERSLAG VAN DE RAAD VAN TOEZICHT 2019

de heer G.K. Kramer, vice voorzitter/secretaris en afgevaardigde in de algemene ledenvergadering van de Vereniging Provinciale Monumentenwachten Nederland

aftredend: 06-04-2020 (2e termijn)
profiel: voormalig fiscalist
regio: Fryslân
nevenfuncties: bestuurslid Stichting Landgoedconcerten Oranjewoud
bestuurslid Koninklijke IJvereniging Thialf

de heer J.B.A. Lettink, voorzitter en afgevaardigde Platform Monumintehûs

aftredend: 31-12-2021 (1e termijn)
profiel: voormalig lid raad van bestuur Zorgpartners Friesland
regio: Fryslân
nevenfuncties: bestuurslid Stichting Nassau en Friesland

Mevrouw A.M. Kleine Deters is op 1 april 2019 afgetreden als lid van de raad van toezicht. Op 28 maart 2019 is zij geïnstalleerd als lid van Provinciale Staten en vanwege mogelijke belangenverstremming is dat niet verenigbaar met het lidmaatschap van de raad van toezicht. In deze vacature is inmiddels voorzien door de benoeming per 1 januari 2020 van:

de heer J.Drogt

profiel: directeur-eigenaar LindHorst huisvestingsadviseurs b.v.
regio: Drenthe
nevenfuncties: voorzitter Vereniging van Eigenaren kantoorgebouw Wenen Hoogeveen
lid College van Kerkrentmeesters PG Beilen-Hijken-Hooghalen
voorzitter Stichting Stefanuskerk Beilen

En in één van de twee komende vacatures is ook al voorzien door de benoeming per 26 april 2020 van:

mevrouw H. Boesjes-Beljon

profiel: senior adviseur representatie en externe relaties Wetterskip Fryslân
regio: Fryslân
nevenfuncties: algemeen bestuur - collectieve promotie Stichting Werelderfgoed Nederland
bestuurslid SKS Sintrale Kommisje Skutsjesilen
lid adviesraad Algemiene Fryske ûnderrjocht Kommisje (Afûk)

VERGADERINGEN

De raad van toezicht heeft in 2019 vier keer vergaderd, waarbij is besloten over:

- jaarstukken 2018 en gewenst vermogensvorming, in overleg met de accountant
- begroting 2020 met vooruitblik 2021-2024
- samenstelling, werving en benoeming nieuwe leden

en er is doorgesproken over:

- tussentijdse cijfers en prognose 2019
- bestuurlijk overleg provincies Fryslân en Drenthe
- wijziging in gevraagde prestaties Drenthe
- drone-project, stappenplan en tussenstand

VERSLAG VAN DE RAAD VAN TOEZICHT 2019

- verder met verduurzamen van monumenten en routekaart verduurzaming
- verdergaande samenwerking met Monumentenwacht Overijssel en Flevoland (samen sterker)
- onderwerpen uit het Platform Monumintehûs, Drents Monumentenberaad en VPMN
- schadevergoeding n.a.v. rechtszaak

EVALUATIES

De raad van toezicht heeft haar eigen functioneren en de relatie met de directeur geëvalueerd en een delegatie heeft het jaarlijkse functioneringsgesprek met de directeur gevoerd. Hiervan is verslag opgemaakt.

PROFIELSCHETSEN

Beschrijving van de gewenste deskundigheid en achtergrond van de individuele leden van de raad van toezicht

- kennis en ervaring op cultureel, sociaal, maatschappelijk en/of marketing gebied
- ervaring in (het besturen van dan wel het houden van toezicht op de directie van) een soortgelijke stichting
- ervaring op het gebied van cultural governance
- ervaring met organisatieprocessen
- kennis van, ervaring en affiniteit met het werkgebied van de stichting
- in staat zijn, ook qua beschikbare tijd, het beleid van de directie en de algemene gang van zaken binnen de stichting tijdig en op adequate wijze te controleren en te stimuleren en de directie in de voorbereiding en uitvoering van het beleid met advies bij te staan
- in staat zijn om ten opzichte van de andere leden van de raad van toezicht en de directie onafhankelijk en kritisch te opereren en om bij ontstentenis van de directie maatregelen te nemen om in de leiding van de stichting te voorzien
- de bereidheid om zitting te nemen in commissies binnen de stichting
- de bereidheid om een introductie- en opleidings- of trainingsprogramma te volgen
- de bereidheid om in te stemmen met het reglement van de raad van toezicht
- geen tegenstrijdig belang hebben op het moment van benoeming
- bereid en in staat zijn om te kunnen fungeren als voorzitter en/of plaatsvervangend voorzitter van de raad van toezicht
- werkzaam kunnen zijn in teamverband
- passen binnen de samenstelling van de raad van toezicht op het moment van benoeming

Kwaliteiten waarover de voorzitter van de raad van toezicht dient te beschikken c.q. criteria waaraan hij/zij moet voldoen

- de voorzitter voldoet aan dezelfde eisen als de overige leden van de raad van toezicht
- bij voorkeur concrete ervaring in de rol van voorzitter van een raad van toezicht
- beschikt over bestuurlijke en politieke contacten
- teamvorming bevorderend
- in staat zijn om richting en sturing te geven aan een groep
- conflict oplossend, gedreven en stressbestendig
- goed gevoel voor bestuurlijke verhoudingen
- procedure gevoelig: weten wanneer welke procedure gevolgd moet worden, actief op de hoogte zijn van de belangrijkste spelregels